

Shrnutí

Cílem této práce bylo odpovědět na otázku, byl-li zásah NATO, provedený v rámci operace *Unified Protector* v průběhu občanské války v Libyi v roce 2011, v souladu s mezinárodním právem či nikoli. Za tímto účelem je práce rozdělena do tří částí.

První část práce, tvořená kapitolami 1 – 5, je zaměřena na rozbor případů legálního použití síly v mezinárodních vztazích, tzn., případů sebeobrany a akcí Rady bezpečnosti podle kapitoly VII Charty OSN, značně kontroverzní koncept humanitární intervence a koncept R2P a roli oblastních dohod a organizací kolektivní bezpečnosti při udržování mezinárodního míru a bezpečnosti.

Druhá část, tvořená kapitolou 6, obsahuje případovou studii, jejímž předmětem je občanská válka v Libyi v roce 2011. Tato kapitola se zabývá průběhem celého vnitrostátního konfliktu mezi libyjskou vládou, reprezentující autoritativní režim plukovníka Muammara Kaddáfího a povstalci, podporovanými vojenskými silami NATO a některými evropskými státy. Účelem této kapitoly je poskytnout ucelený a podrobný přehled jednotlivých vojenských operací obou stran konfliktu, rozbor rezolucí Rady bezpečnosti, věnovaných řešení tohoto konfliktu a dále též rozbor vojenského zásahu NATO v rámci operace *Unified Protector*.

Třetí část této práce, reprezentovaná kapitolou 7, je věnována hodnocení legality samotného zásahu evropských států a později NATO. Kapitola se věnuje analýze textu rezoluce 1973 ze 17. března 2011, kterou Rada bezpečnosti zmocnila členy mezinárodního společenství k ozbrojenému zásahu. Zásah v Libyi je možné považovat za první zásah formálně splňující požadavky konceptu R2P. Ačkoli by se mohlo zdát, že díky předchozímu zmocnění byl provedený ozbrojený zásah zcela v souladu s mezinárodním právem, jeho reálný průběh ukázal, že takto jednoznačné hodnocení zásahu není možné.

Za první fázi zásahu lze považovat sérii náletů uskutečněných v rámci operace *Odyssey Dawn* během 19. března 2011. Tento úder, namířený proti

vládním jednotkám postupujícím na Benghází. kterým jim mělo být zabráněno v útocích na civilní osoby a jimi obydlené oblasti, je možné hodnotit jako oprávněný a proběhlý v souladu s požadavkem rezoluce 1973. Naprosto odlišný charakter však měly následné letecké útoky, probíhající do října 2011, které získaly podobu intenzivní podpory povstalců při útocích na vládou kontrolovaných oblastí. Z výše uvedeného je možné odvodit, že členové NATO překročili rozsah zmocnění rezoluce 1973, což mělo velmi neblahé důsledky v podobě výrazného prodloužení a prohloubení konfliktu.

Nabízí se tedy otázka, zdali tento zásah prokázal správnost a životaschopnost pojetí konceptu R2P nebo pouze v očích rozvojových států ještě více zdiskreditoval roli OSN a „západních států“ při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti v rámci mezinárodního společenství.

Klíčová slova: intervence, rezoluce, legalita